

Wyjaśnienia dotyczące najczęściej poruszanych zagadnień, w odniesieniu do inwestycji B3.1.1 KPO

1. Ile wniosków można złożyć w ramach naboru?

Jeden wnioskodawca składa jeden wniosek, dotyczący realizacji jednego przedsięwzięcia. Przy czym jedno przedsięwzięcie może obejmować kilka zadań realizowanych w różnych lokalizacjach. Istnieje możliwość złożenia odrębnych wniosków przez gminę i przez gminne przedsiębiorstwo komunalne jako odrębnych wnioskodawców. Należy jednak pamiętać, że limit wsparcia w ramach naboru wynosi 5 mln złotych na obszar gminy.

2. Jak interpretować kryterium szczegółowe dostępu?

Nie przewiduje się dofinansowania dla przedsięwzięć realizowanych na obszarze gminy miejskiej. W przypadku gmin miejsko-wiejskich ograniczenie w zakresie liczby mieszkańców dotyczy obszaru miasta (wyłączeniu podlega obszar miasta powyżej 5 tys. mieszkańców).

Żaden element przedsięwzięcia, podlegający refundacji nie może być realizowany na terenie aglomeracji ściekowej. Co za tym idzie jako koszty kwalifikowalne należy uznać koszty przedsięwzięcia, które dotyczą infrastruktury realizowanej poza terenem aglomeracji ściekowej. Nie jest jednak zabronione łączenie wybudowanej infrastruktury z siecią na terenie aglomeracji ściekowej.

3. Dokument potwierdzający wykonanie analizy rozwiązań zamiennych.

Dokument ten powinien zawierać uzasadnienie przyjęcia konkretnych rozwiązań wraz ze wskazaniem jakie inne rozwiązania zostały rozważone. Uzasadnienie może mieć charakter opisowy, mogą również zostać przedstawione stosowne wyliczenia. Do decyzji wnioskodawcy pozostawiono sposób wykazania, że dla realizowanego przedsięwzięcia przeprowadzona została analiza alternatywnych rozwiązań.

Z przedłożonego dokumentu powinno wynikać, że przyjęte rozwiązania w najbardziej efektywny sposób zapewnią zaspokojenie potrzeb z zakresu gospodarki wod.-kan. na danym obszarze, przyjęta technologia jest nowocześniejsza, mniej szkodliwa dla środowiska, sposób realizacji celu przedsięwzięcia wynika ze strategii rozwoju gminy, realizacja celu przedsięwzięcia w inny sposób jest nieuzasadniona ekonomicznie itp.

4. Dotacja celowa dla zakładu budżetowego.

*Samorządowy zakład budżetowy może otrzymać z budżetu JST dotację celową **na realizację zadań bieżących**, finansowanych m.in z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, w tym z KPO (Art. 15 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2024 r. poz. 1530) w związku z art. 5 ust. 1 pkt 2). Zgodnie z założeniami planowanego naboru wsparcia udziela się na budowę, rozbudowę lub modernizację systemów zaopatrzenia w wodę lub odprowadzania ścieków. Realizacja tego typu przedsięwzięć **nie może być uznana za zadanie bieżące**, stanowi natomiast zadanie inwestycyjne. Takie zadanie nie może być przedmiotem dotacji z udziałem środków KPO dla samorządowego zakładu budżetowego.*

5. Przedsięwzięcie realizowane na pograniczu dwóch województw.

Nabory wniosków w ramach inwestycji B3.1.1 KPO prowadzone będą odrębnie dla każdego województwa przez właściwy miejscowo Urząd Marszałkowski. Budżet inwestycji B3.1.1

został podzielony na tzw. koperty wojewódzkie. Alokacja wojewódzka ma zaś umożliwić realizację wskaźnika inwestycji w części przypadającej na dane województwo. Co za tym idzie środki finansowe pochodzące z naboru w danym województwie mają służyć realizacji infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej na terenie tego województwa. Biorąc pod uwagę powyższe nie ma możliwości sfinansowania ze środków pochodzących z naboru prowadzonego w jednym województwie infrastruktury na terenie innego województwa.

6. Jak udokumentować nowe przyłącza do sieci?

W celu wykazania liczby **możliwych do uruchomienia** nowych przyłączy w dokumentacji projektowej mogą zostać wskazane np. zasowy, odejścia, studzienki, czy tzw. „wcinki”, a więc punkty umożliwiające wykonanie przyłącza. Elementy te muszą zostać fizycznie wykonane podczas realizacji sieci, a następnie potwierdzone w dokumentacji powykonawczej. Może to dotyczyć zarówno nieruchomości zabudowanych, niezabudowanych jak i budynków w trakcie realizacji, w zależności od tego jakie jest faktyczne zapotrzebowanie. **Przyłącza nie muszą być wykonane, ani uruchomione.**

7. Wodomierze.

Realizacja przedsięwzięcia może składać się z różnych, nie powiązanych ze sobą zadań, realizowanych w różnych lokalizacjach. Jednym z zadań może być np. budowa odcinka sieci w jednej miejscowości, a innym montaż urządzeń umożliwiających zdalne odczyty w innej miejscowości. Realizacja zadania polegającego na montażu urządzeń umożliwiających zdalny odczyt nie może stanowić jedyne go zakresu realizowanego przedsięwzięcia.

W przypadku montażu wodomierzy nie ma potrzeby wskazywania we wniosku o wsparcie identyfikatorów działek ewidencyjnych. Wskazanie dokładnej lokalizacji jest istotne w przypadku infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej. Dla wodomierzy wystarczy bardziej ogólna informacja (np. nazwa ulicy, czy nazwa miejscowości wraz ze wskazaniem ilości montowanych urządzeń). Jeśli chodzi o niezbędną dokumentację, w przypadku wodomierzy wystarczające będzie załączenie kalkulacji kosztów ich wymiany wraz z montażem oraz potwierdzenie rozeznania rynku u co najmniej dwóch dostawców.

8. Polski Ład.

Zakres rzeczowy przedsięwzięcia, realizowanego w ramach inwestycji B3.1.1 KPO, nie może podlegać rozliczeniu w innych programach pomocowych. Koszty kwalifikowalne w ramach przedsięwzięcia nie mogą być finansowane z innych programów pomocowych. Nie jest możliwe aby wkład własny gminy, dla przedsięwzięć realizowanych w ramach Polskiego Ładu, mógł być przedmiotem wniosku o dofinansowanie w ramach inwestycji B3.1.1 KPO.

W przypadku większego przedsięwzięcia, realizowanego częściowo ze środków pochodzących z Polskiego Ładu należałoby wyodrębnić tą część przedsięwzięcia, która będzie realizowana ze środków KPO wraz ze wskazaniem konkretnej infrastruktury, która powstanie ze środków KPO, tak aby ta sama infrastruktura nie była rozliczana w kilku programach.

9. Przydomowe pompownie ścieków.

Zgodnie art. 2 pkt 14 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków przepompownie ścieków stanowią urządzenia kanalizacyjne. Przydomowe pompownie ścieków nie stanowią jednak elementu zbiorczej sieci kanalizacyjnej, mogą natomiast stanowić element niezbędny do prawidłowego funkcjonowania przyłącza kanalizacyjnego. Do kosztów kwalifikowalnych w ramach inwestycji B3.1.1 nie zalicza się

kosztów wykonania przyłączy u odbiorców końcowych. Przydomowa pompownia nie może zostać uznana za koszt kwalifikowalny.

10. Samochód asenizacyjny.

Głównym celem przedsięwzięć realizowanych w ramach inwestycji B3.1.1. jest zapewnienie dostępu do infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej dla ludności wiejskiej. Zakup samochodu asenizacyjnego nie wchodzi w zakres kosztów kwalifikowalnych, nie jest też niezbędny do osiągnięcia przywołanego wyżej celu przedsięwzięcia.

11. Sieć kanalizacyjna grawitacyjno-tłoczna.

Kryterium premiujące nr 5 ma na celu ustalenie gęstości projektowanej sieci, w związku z powyższym w sytuacji gdy dwa odcinki sieci kanalizacji sanitarnej grawitacyjno-tłocznej będą ułożone równolegle w jednym wykopie, długość sieci należy policzyć jako długość wykopu.

12. TIK.

Kryterium premiujące nr 3 uważa się za spełnione, jeśli w ramach realizowanego przedsięwzięcia zostanie wykorzystana technologia informacyjno-komunikacyjna. Należy pamiętać, że przedsięwzięcie może obejmować kilka zadań realizowanych w różnych lokalizacjach. W takiej sytuacji nie ma konieczności wykorzystania tzw. TIK w każdym realizowanym zadaniu.

Przez wykorzystanie TIK należy rozumieć m.in. takie rozwiązania, które wykorzystują w sposób systemowy technologie informacyjno-komunikacyjne do zarządzania gospodarką wodno-kanalizacyjną (np. elektroniczny system do zarządzania dostawami wody i odbiorem ścieków, umożliwiający monitorowanie objętości przesyłanych ścieków czy ilości przesyłanej wody, monitorowanie ciśnienia w poszczególnych odcinkach sieci, monitorowanie wycieków itp.). Koszt kwalifikowalny mogą stanowić m.in. wszelkiego rodzaju czujniki, czy urządzenia pomiarowe zainstalowane bezpośrednio na elementach sieciowej infrastruktury czy też u odbiorców indywidualnych, które wraz ze stosownym oprogramowaniem będą tworzyć system.

13. Subwencja ogólna.

*Środki otrzymane przez gminę na uzupełnienie subwencji ogólnej, z przeznaczeniem na wsparcie finansowe inwestycji w zakresie kanalizacji **nie mogą podlegać refundacji** w ramach inwestycji B3.1.1 KPO. Zgodnie z informacją zamieszczoną na stronie internetowej Ministerstwa Finansów, środki subwencyjne dla JST na dofinansowanie ich zadań własnych mogą być przeznaczone na wkład własny do inwestycji dofinansowanych z innych środków, w zakresie w jakim zakładano finansowanie tego wkładu ze środków własnych. Jednak dany wydatek nie może być rozliczany dwukrotnie. Reasumując wydatki poniesione na realizację przedsięwzięcia ze środków pochodzących z subwencji **mogą stanowić wkład własny gminy**, nie mogą jednak podlegać refundacji ze środków KPO.*

14. Pożyczka z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Zakres rzeczowy przedsięwzięcia, ubiegającego się o refundację kosztów ze środków KPO, nie może podlegać rozliczeniu w innych programach pomocowych. Pożyczka jest jedną z form udzielania dofinansowania przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Zgodnie z ogólnymi warunkami zawierania umów i wypłaty środków, beneficjent jest zobowiązany rozliczyć środki otrzymane w ramach dofinansowania od Funduszu. W ramach rozliczenia należy wykazać m.in. zrealizowany zakres rzeczowy. Reasumując - zakres rzeczowy

objęty dofinansowaniem z WFOŚiGW nie może być zgłoszony do objęcia refundacją kosztów ze środków KPO.

15. Współfinansowanie inwestycji w ramach KPO.

Koszty przedsięwzięcia przekraczające 5 mln zł, jeśli kwalifikują się do refundacji ze względu na zakres rzeczowy, są kosztami kwalifikowalnymi i nie mogą być finansowane z innych programów pomocowych. Jeśli do objęcia wsparciem ze środków KPO zostanie zgłoszone większe przedsięwzięcie, wówczas cały jego zakres rzeczowy podlega rozliczeniu w ramach KPO. W przypadku finansowania takiego przedsięwzięcia z różnych źródeł należałoby wyodrębnić tę jego część która będzie realizowana ze środków KPO wraz ze wskazaniem konkretnej infrastruktury, która powstanie ze środków KPO, tak aby ta sama infrastruktura nie była rozliczana w kilku programach. Do infrastruktury finansowanej ze środków KPO muszą być przypisane faktury, które nie będą jednocześnie przedstawiane do rozliczenia w innym programie, tak aby uniknąć podwójnego finansowania.

16. Modernizacja sieci.

W przypadku przedsięwzięcia dotyczącego przebudowy istniejącej sieci, polegającego na wymianie rur azbestowych na PE, istniejące dotychczas przyłącza należy uznać jako ponownie włączane do sieci. Nie są to nowe przyłącza (dotychczas nieistniejące) i nie będą za nie przyznawane punkty w kryterium premiującym nr 5.

17. Czy możliwa jest zmiana sposobu realizacji przedsięwzięcia?

Zgodnie z zapisami regulaminu wyboru przedsięwzięć wnioskodawca jest zobowiązany dołączyć do wniosku o wsparcie decyzję o pozwoleniu na budowę. Obowiązek ten nie dotyczy przedsięwzięć realizowanych metodą „zaprojektuj i wybuduj”. Wnioskodawca wybiera zatem sposób realizacji przedsięwzięcia przed złożeniem wniosku i dołącza stosowne dokumenty. Nie przewiduje się zmiany sposobu realizacji przedsięwzięcia po zakończeniu oceny wniosku.

18. Zakończone przedsięwzięcie.

Zgodnie z założeniami planowanego naboru kosztem kwalifikowalnym są koszty poniesione przez ostatecznego odbiorcę wsparcia nie wcześniej niż od dnia 1 lutego 2020 i nie później niż do dnia 30 listopada 2025 r., w ramach przedsięwzięcia, które nie zostało zakończone do dnia złożenia wniosku, w zakresie robót budowlanych (w rozumieniu art.3 pkt 7 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz. U. z 2024 r. poz. 725 z późn. zm.)). Przedsięwzięcie objęte wnioskiem o wsparcie nie może obejmować swoim zakresem zadań zakończonych przed dniem złożenia wniosku.

19. Sposób obliczania liczby przyłączy przypadających na 1 km sieci.

W przypadku realizacji sieci o długości powyżej 1 km należy łączną liczbę nowych przyłączy podzielić przez łączną długość realizowanej sieci. Wynik obliczenia nie podlega zaokrągleniu. Natomiast w przypadku realizacji sieci o długości poniżej 1 km przyjmujemy faktyczną ilość nowych przyłączy.

20. Czy OOW jest zobowiązany do korzystania z Bazy Konkurencyjności Funduszy Europejskich.

OOW musi spełniać zasady określone w regulaminie wyboru przedsięwzięć (zasada konkurencyjności / stosowanie ustawy pzp).

Strona <https://bazakonkurencyjnosci.funduszeuropejskie.gov.pl/> jest wymogiem Wytycznych MFIPR dot. kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027, które stosowane są do funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności i Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji, zgodnie

z art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021- 2027: „Art. 5. 1. Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego wykonujący zadania państwa członkowskiego, w celu zapewnienia zgodności sposobu realizacji programów z prawem Unii Europejskiej w zakresie wdrażania funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności i Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji oraz spełniania wymagań określanych przez Komisję Europejską w tym zakresie, a także w celu zapewnienia jednolitości sposobu realizacji programów i prawidłowości realizacji zadań i obowiązków określonych ustawą, może wydać wytyczne dotyczące: (...) 2) kwalifikowalności wydatków w ramach programów (...);”.

Z doświadczeń z wdrażania KPO jak i samej treści BK2021 wynika, że **OOW stosują ww. stronę jako pomocniczą przy wyborze wykonawcy** w ramach realizowanych przedsięwzięć.

21. Limit wsparcia

W przypadku przedsięwzięcia realizowanego na terenie kilku gmin (np. przez związek międzygminny), na obszar każdej z nich przypada limit wsparcia w wysokości 5 mln zł. **Nie dopuszcza się** jednak w takiej sytuacji **przesuwania środków pomiędzy gminami**.

22. Ujęcie wody lub przepompownia ścieków.

Jeśli ujęcie wody (studnia głębinowa) lub przepompownia ścieków stanowią element sieci realizowanej w ramach przedsięwzięcia, wówczas koszty związane z ich budową lub modernizacją wchodzą w zakres kosztów kwalifikowalnych.

23. Dokumenty dot. PGR.

Kryterium premiujące nr 2 ma na celu uprzywilejowanie gmin, których sytuacja społeczno-gospodarcza uległa pogorszeniu w wyniku likwidacji PGR. Dokument, który jednoznacznie potwierdza fakt istnienia na obszarze gminy nieruchomości wchodzących w skład PGR jest wystarczający do przyznania punktów w ramach kryterium premiującego nr 2.